

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | VI. ROČNÍK | ÚNOR 2020

A portrait of Lukáš Horký, a man with long, dark, wavy hair and a beard, resting his chin on his clasped hands. He is wearing a dark jacket. The background is a textured, brownish-gold surface.

**Často míváš pocit, že tě na tvých
toulkách cosi provází a oslovuje...**

rozhovor s Lukášem Horkým na stranách 8-9

NAJDI SI
SVŮJ PÁR

Bellinda

1. – 16. 2.
DÁREK ZA NÁKUP

www.ocfryda.cz

INZERCE FMP 1615/01

Změna akce/habidky vyhrazena.

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Elzerové (8. část)

► Petr Juřák

Elzerové patřili mezi největší podnikatele a zaměstnavatele ve městě. Jejich doménou bylo textilnictví, okrajově se ovšem věnovali také stavebnictví, nevyhýbali se ani veřejným záležitostem. Po smrti Rudolfa se jediným vlastníkem firmy stal jeho bratr Johann. Jemu a jeho rodině se budeme věnovat v tomto a následujících dílech miniseriálu.

Rodina Johanna Elzera

Po Rudolfově smrti se řízení firmy věnoval pouze Johann. Jak jsme uvedli již v jednom z předchozích dílů, Johann se narodil 10. února 1855 v Místku a vyrůstal se svým o rok mladším bratrem. Zřejmě k sobě měli citově velmi blízko, protože i v dospělosti bydleli v podstatě společně, v jednom domě, a ve zřejmé symbióze provozovali otcem založenou textilní továrnu.

Různé archivní materiály, především matriky a sčítací operáty, nám dávají možnost alespoň trochu nahlédnout do osobního života Johanna Elzera mladšího a jeho nejbližších. Ještě v roce 1880 byl Johann svobodným mladým mužem, s rodiči a bratrem žil v domě čp. 260 na Císařské ulici v Místku. Za svůj rodný jazyk považoval němčinu, co se týká náboženského vyznání, tak byl římským katolíkem. Tehdy ještě netušil, že některé jeho budoucí děti provedou řadu náboženských kotrmelců.

V otcově domu

Vlastníkem domu čp. 260 byl Johann Elzer starší, v domě bylo

Elzerův dům čp. 260 na Císařské ulici v Místku (dnes čp. 54 na ulici U Staré pošty), vpravo před ním budova místecké pošty, za ním pak Graupnerovy Karolinské lázně.

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

celkem šest bytů, jeden z nich využíval C. K. poštovní a telegrafní úřad. V Elzerově bytu žila celá rodina včetně dědečka Georga Hawlička a šesti sluhů: Stefana Schmidta ze Šternberku, Johanna Krpce z Mniší, Josefa Zarbala z Janovic, Anny Tobolové z Frýdlantu, Marie Wainerové z Frýdlantu a Františky Muchové z Bašky. Ačkoliv ve sčítacím operátu není specifikován druh jejich zaměstnání, jedna z žen jistě působila jako kuchařka, další byly posluhovačkami, nepostradatelný byl kočí, což ovšem byla mužská práce.

Dokladem národnostně tolerantního postoje Elzerů je to, že neměli problém, aby u obsluhujícího personálu byla uvedena jejich skutečná obcovač řeč: čeština.

Velký den

Osobní život Johanna Elzera mladšího se změnil již krátce po návštěvě sčítacího komisaře. 17. ledna 1882 se oženil s Emilií, dcerou místeckého barvíře Františka Skřídly a jeho ženy Terezie, rozené Míčkové. Jelikož Emilie v té době ještě nebyla plnoletá, její otec musel dát výslovný písemný souhlas se sňatkem. Johannovi a Emilii byli za svědky místecký starosta Josef Hrachowetz a sládek pivovaru v Kuníně u Nového Jičína Josef Rosmanitz.

Děti

Johann měl s Emilií celkem čtyři děti: dva syny a dvě dcery. Nejstarší z dětí byla Adéla Emilie,

která se narodila 25. října 1883, druhorozeným potomkem byl Jan Jiří, který přišel na svět 24. dubna 1885. Oba se narodili v dědečkově domě čp. 260. Brzy poté se však rodina přestěhovala do jednoho z bytů v domě čp. 13 na místeckém náměstí (dnes čp. 32). Zde se 22. prosince 1887 narodil syn Viktor František a 4. května 1889 dcera Olga Marie. Rodina Johanna Elzera měla k ruce kuchařku Hedviku Šigutovou, pocházející ze Starých Hamrů, a vychovatelku dětí Františku Novosadovou, která byla z Metlovic. Obě služebné měly jako obcovač řeč uveden jazyk česko-moravský. Asi není nutno připomínat, že druhý ze čtyř bytů v domě obýval Rudolf Elzer s rodinou. ■

MYCÍ AREÁL

mycí tunel

- nejlepší myčka v ČR
- mytí textilními mikrovláknami
- neškrábe, šetří lak, obsluha

jednoduchost - kvalita - pohodlí

www.armacarwash.cz
otevřeno denně

ARMA

CAR WASH

S NAŠÍ PÉČÍ AUTO
NEZESTÁRNE...

Nové samoobslužné mycí boxy v areálu Arma Car Wash

Tříkrálová sbírka přinesla skvělý výsledek

Přesně tři sta čtyřicet dva úředně zapečetěných pokladniček museli otevřít zaměstnanci frýdecko-místecké Charity, aby mohli sečíst výtěžek letošního v pořadí už dvacátého ročníku Tříkrálové sbírky. A výsledek stál za to, na Frýdecko-Místku lidé přispěli dohromady částkou 2 374 608 korun, což je téměř o sto padesát tisíc korun více než v loňském roce. Z výtěžku letošní sbírky budou podpořeny úpravy v pobytových zařízeních DPS a Oáza pokoje, dále služba Salvia, která poskytuje odbornou zdravotní péči v domácím prostředí klienta, nebo doučovací a volnočasové vzdělávací aktivity realizované Charitou Frýdek-Místek. „Velmi pozitivně vnímáme skutečnost, že se do Tříkrálové koledy zapojují i klienti našich služeb, a to nejen z řad dětí. S pokladničkou do ulic (oblast Slezské ve Frýdku-Místku) se vydali například také klienti Oázy pokoje, což je domov se zvláštním režimem pro osoby s duševním onemocněním. Také

Foto | Člověk a víra | Ivana Bužková

oni chtějí být důležití a prospěšní, mají chuť se zapojit. Chtějí také zažít ten pocit, i když jim jejich nemoc třeba neumožňuje jej naplno prožít a ocenit," uvedl ředitel Charity Frýdek-Místek Martin Hořínek.

Kromě Tříkrálové sbírky lidé na aktivity frýdecko-místecké

Charity přispívali také na výstavě betlému tiskaře Josefa Kleinwächtera koncem loňského roku. „Během naší výstavy se podařilo vybrat 47 438 korun, což mě velmi potěšilo, a všem dárcům bych za to chtěl poděkovat," odpověděl na náš dotaz Josef Kleinwächter. ■

Ve Frýdku-Místku se narodilo více dětí

Vloni se ve Frýdku-Místku narodilo 1 184 dětí, což je ve srovnání s rokem 2018 o 91 dětí více. Chlapců bylo 590 a děvčat 594, v osmi případech porodníci pomáhali na svět dvojčatům.

Nejoblíbenějšími jmény byla Eliška a Matyáš

Mezi nejoblíbenější dívčí jména stejně jako v letech 2017 a 2018 patřila Eliška, za níž následovaly Tereza, Adéla a Viktorie. Mezi chlapeckými jmény vedl Matyáš, dále Antonín, Adam a také Jakub. Některé děti dostaly neobvyklá jména, u chlapců například Don, Odin, Aryan, Fabián nebo Jeremiáš a mezi děvčaty Ruby, Zoja, Violet, Maura či Kornelia. Ve čtyřech případech rodiče využili možnosti dát svým dětem dvě jména.

Letošním prvním miminkem ve frýdecké nemocnici se stal chlapec Kristián z Petřvaldu. Narodil se 2. ledna, vážil 3 900 gramů a měřil 50 centimetrů. ■

FRÝDECKO~MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Sachr | Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: EUROPRINT a.s., Pod Kotlářkou 3, Praha
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční | Nevyžádané příspěvky nevracíme | Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce | Neoznačené foto pochází z archivu redakce
Náklad: 26 200 ks | Datum vydání: 8. 2. 2020 | Foto na titulní straně: David Macháček

Inzerce vám rádi zprostředkují

Jiří Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz
inzerce@fmpatriot.cz

Ivana Sachrová
Tel.: 774 997 944

Uzávěrka inzerce do příštího čísla je 24. 2. 2020, vyjde 7. 3. 2020
www.fmpatriot.cz

grafika · reklama · tisk
KLEINWÄCHTER
holding s.r.o. zal. 1991

www.tiskarnaklein.cz

plakáty
vstupenky
pozvánky
...nejen na ples

☎ 558 437 147 ✉ tiskarnaklein@tiskarnaklein.cz

INZERCE

BRILAS®

Dokonalé prsteny

Nejbližší prodejny

BRILAS Ostrava-Poruba
Čkalovova 835/45
(obchodní centrum naproti SH Sareza)

BRILAS Ostrava
28. října 28
(přímo na náměstí)

KOMPLETNÍ NABÍDKA PRSTENŮ NA
WWW.BRILAS.CZ

FMP 1612/02

FMP 1606/02

Město se zapojilo do projektu Obálka do lednice

Zejména starší spoluobčané ocení zapojení Frýdku-Místku do projektu Obálka do lednice. Jeho smyslem je přispět k zajištění pomoci v situaci tísne, ohrožení zdraví nebo života. Díky projektu získají záchranáři při zásahu u seniorů doma v případě ohrožení zdraví nebo života informace o jejich zdravotním stavu, užívaných lécích, kontaktech na příbuzné či praktického lékaře.

IN.F.Obálka obsahuje plastový obal, informační leták s pokyny k vyplnění, formulář k vyplnění, propisku a magnetku nebo samolepku s nápisem Zde je IN.F.Obálka a telefonními čísly na složky záchranného systému. Vyplněný formulář senior vloží do plastové obálky a tu pak dá do lednice, nejlépe do vnitřní přihrádky dveří. Na dveře lednice umístí samolepku nebo magnetku, že je držitelem IN.F.Obálky, aby záchranáři hned věděli, že se rychle dostanou k potřebným informacím. V případě, že je senior v době zásahu záchranářů doma sám

nebo třeba není při vědomí, může mu obálka v ledničce zachránit život. Záchranáři z formuláře vyčtou nejen to, jaké léky senior užívá, ale i na co má alergii a jakými nemocemi trpí, což je v době zásahu důležité vědět. Lednička byla vybrána proto, že je v každé domácnosti, a proto záchranáři,

policisté nebo hasiči mají možnost okamžitě k lednici jít, otevřít ji a najít tam informace, které potřebují.

Obálky si mohou zájemci vyzvednout v Senior Pointu

v Centru aktivních seniorů na Anenské ulici v Místku, ale také na odboru sociálních služeb na magistrátu ve Frýdku. Město má momentálně k dispozici 3 500 obálek, v případě, že o ně bude zájem, je připraveno tento počet navýšit. ■

Turistické infocentrum má nový webový portál

Turistické informační centrum Frýdek-Místek má nové webové stránky. Veškeré jeho aktivity jsou přehledně a na jednom místě k dispozici na webu www.ticfm.cz. Na webu lidé najdou informace nejen o poskytovaných službách, ale také přehled vstupenkových portálů nebo suvenýrů, které si mohou zakoupit na pobočkách ve Frýdku, Místku a Frýdlantu nad Ostravicí. ■

Školní zahrada v Raškovících nabízí prostor pro hry i výuku

Děti v mateřské škole v Raškovících se mohou těšit z nové environmentální zahrady. Projekt byl finančně podpořen Státním fondem životního prostředí ČR a jeho realizace byla rozvržena do dvou let. Je součástí školního areálu, který nyní slouží jako místo k relaxaci, procházkám, ale také k výuce. Dříve byla školní zahrada koncipována tak, že děti využívaly větší množství dřevěných herních prvků. Rozlehlý, spíše parkově upravený pozemek a zeleň tvořily jakousi „přírodní kulisu“. Jejich údržba však byla pro školku náročná a možnosti využití zahrady přestávaly odpovídat jejímu vzdělávacímu programu. Proto bylo cílem proměnit zahradu tak, aby se ona sama stala herním prvkem, zahradou i krajinou zároveň a současně užitečným pomocníkem v práci pedagogů.

Díky nové zahradě děti získaly prostor pro kutění, pěstování, hry i pro společné stolování venku. Přírodní ráz zahrady ozvláštnily balanční kůly, přírodní tunel, lanová pyramida, dendrofon, pozorovací šterkoviště, svahová

skluzavka nebo nevšední dřevěný mobiliář. Vznikl sjednocený prostor, který současně nabízí zákoutí vhodná pro výuku i volnočasové aktivity. Zahradu tak mohou současně využívat menší i větší děti.

Plocha zahrady je rozvržena do několika částí: pozorovací šterkoviště, kde se děti seznamují nejen s přírodou, ale také využijí své kreativní schopnosti a dovednosti, habrový tunel, jenž slouží jako stínění zahrady, velký svah je využit pro zvládání motoriky, pozorování zahrady z výšky, zeleň vysázená vedle něj zase vytváří

labyrint stromů a keřů pro živé tvory, ptáky, ježky a hmyz. Interaktivní tabule s pexesy a poznávacími kartami o přírodě naučí děti formou hry rozlišovat druhy zvířat a rostlin, stromů i keřů. Přírodní xylofony a dřevěné prvky budou propojením zvuků přírody a herních nástrojů. Osázení zahrady od vstupu vytvoří z areálu školy přírodní biotop, který poskytne pocit relaxace a soužití s přírodou. (pr)

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

BABIBO

**KURZY ŠITÍ
PRO ZAČÁTEČNÍKY
I POKROČILÉ**

**+
SDÍLENÁ ŠÍČÍ DÍLNA**

Informace na telefonech:
732 927 766
558 692 472

www.babibo.cz

Sdílená kola zůstanou růžová, přibudou elektrokola

Také v letošním roce bude ve Frýdku-Místku fungovat provoz sdílených kol. Ta budou opět růžová, tedy ta od společnosti RE-KOLA Bikesharing. Dojde však k několika změnám. V ulicích bude vždy minimálně 120 kol mechanických, oproti loňským osmdesáti, a na deset se zvedne počet elektrokol. Sezóna bude prodloužena na devět měsíců od 1. března do 30. listopadu. Cena pro uživatele se nezmění, prvních patnáct minut mají uživatelé zdarma a za následnou půlhodinu zaplatí dvánáct korun.

V loňské sezóně od dubna do listopadu bylo v provozu mezi

80 a 130 koly s třístupňovou převozáčkou a od října i pět elektrokol.

Do systému se zapojilo 3471 uživatelů, kteří provedli celkem 48 098

výpůjček a dohromady najeli přes padesát tisíc kilometrů. ■

Gigantická investice kraje do školních dílen střední školy

Vizualizace dílen na Lískovecké ulici

Foto | Archiv SOŠ FM

V letošním roce začne výstavba dílen pro praktické vyučování Střední odborné školy ve Frýdku-Místku. Nové supermoderní dílny budou sloužit především žákům strojírenských a dopravních oborů. Tuto mimořádnou

investici v celkové výši 246 milionů korun bude ze svých prostředků hradit Moravskoslezský kraj. Její realizace by měla znamenat velký krok ke kvalitnímu technickému vzdělávání na Frýdecko-Místku. ■

Od poplatku za svoz odpadu jsou osvobozeny děti do šesti let

Výše poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů se ani v letošním roce nezmění. Vedení města se shodlo na zachování jeho výše. Poplatek za komunální odpad je neměnný už od roku 2007. Zatímco v roce 2016 od něj byly osvobozeny děti do tří let, od letošního roku se osvobození rozšířilo o děti až do šesti let. Na stejné úrovni jako v minulých letech zůstává také výše poplatku za psy, který bude v bytovém domě i letos činit 1500 korun na rok, za psa v rodinném domě v katastru Frýdek a Místek 700 korun a v katastru Panské Nové Dvory, Lískovec, Lysůvky, Chlebovice a Skalce 300 korun. Osoby starší 65 let hradí poplatek za psa ve výši 200 korun. Tuto

částku zaplatí i lidé pobírající invalidní, starobní, vdovský, vdovecký a sirotčí důchod, pokud se jedná o jejich jediný zdroj příjmu. Nově jsou od poplatku za psa osvobozeni držitelé průkazu ZTP a ZTP/P. Za každého dalšího psa téhož držitele je poplatek zvýšen o padesát procent. Splatnost poplatku za odpad a psy je do konce května. ■

INZERCE

Kominictví
BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

FMP 1623/02

Sopko
klíčový servis a železářství

**VÝROBA VŠECH
TYPŮ KLÍČŮ
A AUTOKLÍČŮ**

ŽELEZÁŘSTVÍ

Místek náměstí
Tržní 23
Tel.: 558 434 603
www.klicesopko.cz

FMP 1627/01

www.auta-lpg.cz

☞ **Montáže LPG**
☞ **Revize LPG-CNG**
☞ **Servis**

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

FMP 1600/02

Během mého života prošly Nové Dvory velkými změnami

Ladislav Pětroš prožil na Nových Dvorech téměř celý život. Na zdejších polnostech hospodařily už předchozí generace jeho rodiny a nejspíš byste tady už nenašli jiného pamětníka, který by vám mohl povyprávět, jak se tady žilo před téměř osmdesáti lety.

► Jiří Sachr

Na stěně máte zarámovanou více než sto let starou fotografii otce ve vojenském uniformě, kde sloužil?

Za Rakousko-Uherska tatínek narukoval k vojenské posádce do Krakova. Líbilo se mu tam a vždycky na tu dobu rád vzpomínal. Pokaždé se nezapomněl zmínit, že společně se svým kamarádem zvonili v katedrále sv. Stanislava a Václava na Wawelu na tamní zvony. Katedrálu tehdy navštívili o vánočních svátcích, a protože zřejmě nedorazil zvoník, vyzval je jeden z přítomných kněží, aby jim se zvoněním vypomohli. S radostí souhlasili, vždyť jak často se vám něco takového přihodí?

Když propukla vřava první světové války, bojoval v jejím průběhu na několika frontách. Díky svému hudebnímu nadání se rychle a dobře naučil cizím jazykům, vnímal řeč foneticky jako hudbu a díky tomu brzy ovládal několik jazyků. Kromě němčiny se domluvil také italsky, maďarsky, rusky a polsky. Právě díky znalosti italštiny byl převelen od dělostřelců a jako průzkumník na italské frontě působil v týlu nepřítelů coby diverzant. Ovládal výrobu výbušnin, kterými vyhazoval do vzduchu elektrické vedení.

Později se mu na východní frontě podařilo zajmout ruského vojáka. Poté co jej odzbrojil, dal se s ním do řeči a společně kouřili s machorkou ubalenou do starých novin. Během rozhovoru se vzájemně sblížili. Byl to také sedlák, a tak se spolu bavili o svých starostech a rodinách, o hospodaření. Vzájemně se přemlouvali a přesvědčovali, který z nich dvou se má stát zajatcem toho druhého. Nakonec otec vrátil Rusovi jeho pušku a rozešli se do svých zákopů, každý ke svým spolubojovníkům. Ještě předtím se ale domluvili na další schůzce a v době, kdy na sebe neútočili, se pak spolu a ještě s dalšími vojáky několikrát setkali. Na Štědrý den společně popíjeli rakousko-uherskou kořalku, nový rok pak zapíjeli ruským špiritusem. Důstojníci

a generalita se na obou stranách v první linii téměř nevyskytovala, byla to setkání obyčejných vojáků dvou proti sobě válčících stran...

Jak dlouho už Pětrošové obhospodařují pozemky na Nových Dvorech?

Tatínek se jmenoval Ignác. Narodil se v červenci roku 1892, a přestože pocházel ze sedmi sourozenců, přežil nakonec jako jediný epidemii jakési dětské nemoci, která rodinu postihla. V době, kdy společně s maminkou převzal po rodičích rodinné hospodářství, byl už příslušníkem čtvrté generace našeho rodu na Nových Dvorech. Chovali několik krav, prase, husy, slepice a další drobné zvířectvo, nicméně hlavní obživu jim poskytovaly polnosti našeho pozemku, který získal jeden z našich předků už někdy na přelomu šestnáctého a sedmnáctého století. Ten se rozprostíral takzvaně od potoka k potoku, jak se tehdy ohraničovaly, a od dnešní ulice Kpt. Nálepky se táhl nějakých tři sta metrů směrem nahoru do kopce.

V linii vašeho rodu převládala děvčata...

Máte pravdu, v tomto si s námi trochu genetika pohrála. (úsměv) I když byly naše rodiny vždy velmi početné, rodily se Pětrošům téměř výhradně samá děvčata. Marie Kosniovká, Marie Mošková, Aloisie Ručková a Viktorie Dziková, všechny z Nových Dvorů a všechny z svobodna Pětrošové, pocházely z našeho rodu. Zajímavý byl osud Adolfa Dzika, kterého si Viktorka vzala za muže, ten stojí určitě za zaznamenání...

Povídejte, jsem velmi zvědavý...

Seznámili se spolu v Bludovicích, kde Viktorie sloužila v ordinaci svého bratra lékaře. Se svým ženichem se vrátila domů a společně se usadili na Nových Dvorech. Adolf byl Polák a za první republiky se údajně živil jako koňský handlíř. Práci s koňmi a ošetřování hospodářských zvířat se přiučil u zvěrolékaře Pětroše ve Frýdku a od té doby se vydával za odborníka na dobytek. Ve skutečnosti ale pracoval na výstavbě

Dvaosmdesátiletý Ladislav Pětroš pamatuje dobu, kdy bylo na Nových Dvorech jen pár chalup

Foto | Jiří Sachr

trati železnice, podbíjel pražce a celou dobu toužil po lepším místě průvodčího ve vlaku. Obdivoval Hitlera a v době německé okupace spatřoval příležitost si polepšit. I když vůbec neovládal němčinu, přihlásil se k německé národnosti. Nedbal varování mého otce, že bude muset narukovat do wehrmachtu, a opravdu byl brzy odveden a poslán na frontu.

Co se s ním stalo, padl?

Bojoval v německé armádě a v roce 1943 se dostal v Rumunsku do ruského zajetí. Vydával se za veterináře a ošetřoval a léčil jejich armádní koně. Asi v tom byl opravdu dobrý a úspěšný, podařilo se mu vyléčit a zachránit postřeleného koně jednoho sovětského generála, který mu za odměnu vlastnoručně vystavil propustku ze zajetí se svým podpisem a úředním razítkem. Adolf se tak stal volným a za frontou se

vracel z Rumunska pěšky domů do Frýdku, kam dorazil zbídačený v prvních květnových dnech po osvobození. Vyhráno ale ještě v žádném případě neměl...

Ve Frýdku v té době účtovali s Němci a českými kolaboranty příslušníci revolučních gard. Skrýval se před nimi?

Domů k manželce hned nešel. Byla to doba, kdy soused mohl beztrápně obvinít souseda z kolaborace. Adolfa ukrývali Nytrovi, kteří v závěru války pomáhali také uprchlým ruským zajatcům a partyzánům a jejich svědectví mu později pomohlo u soudu v Ostravě. Teprve po několika dnech přišel v rozedraných botách za mým otcem a žádal ho o radu. Tatínek s maminkou ho nejdříve ošetřili, měl obrovské puchýře a jen tak tak byl schopen stát na nohou. Opláchli mu je heřmánkem a něčím namazali. Otec

mu doporučil, aby se dobrovolně přihlásil.

Poslechl rady vašeho otce?

Ano, bylo mu jasné, že mu ani nic jiného nezbyvá. Zpočátku ho internovali v budově Městského úřadu ve Frýdku, pozdější soudní líčení probíhalo v Ostravě. Soudu předsedal ruský oficír, který byl tvrdý a nekompromisní a Adolfa Dzika odsoudil na patnáct let vězení. Po jeho odvolání a intervencích sousedů a mého otce v jeho prospěch mu byl rozsudek zmírněn na dva roky.

Jak prožíval své uvěznění, měli jste od něj nějaké zprávy?

Nestěžoval si, ve vězení si odpýkával trest s dalšími odsouzenými Němci, kteří na tom byli podobně. V kriminále musel těžce pracovat. Po svém propuštění nastoupil jako horník do dolů, později pak pracoval v ostravském pivovaru a nakonec, až do důchodu, ve frýdecko-místecké pohřební službě.

Ani váš otec to za druhé světové války neměl jednoduché, slyšel jsem, že byl opakovaně zatčen a vyslýchán...

Několikrát ho zatkl gestapo, vždy na základě udání. Měl velkou výhodu, že hovořil perfektně

Neznámé místo zničené válkou na fotografii nalezené u mrtvého německého vojáka

německy, což ho vždy zachránilo. Pamatuji si, bylo to už ke konci války, kdy pro něj v zimě přijeli s šestimístním automobilem. Tatínek právě kydal hnůj, na nohou měl nazutá jenom taková stará bagančata... Příklad, aby nastoupil do vozu, nemohl se ani

rozloučit. Okamžitě měl být převezen k soudu. Všemmu přihlížela maminka, která na zápraží omdlela a padla do sněhu. Vůbec jí nevěnovali pozornost a nechali ji tam ležet. Bratr utíkal k sousedovi pro pomoc.

Z čeho byl obviněn?

Šlo o udání jednoho ze sousedů. Gestapáci se ptali, jestli máme doma prase. Otec se držel zásady „Nezapírej, co vědí, protože tě akorát zbíjí a stejně řekneš vše“, a tak se jim přiznal, že si předchozí den přinesl od švagra malé sele. Chtěl ho před úřady zatajit, a tak si ho v noci potají nesl v pytli. U bývalého záměčku narazil na jednoho ze sousedů, zastavil se a schoval ve tmě. Jenže sele se v pytli chovalo jako miminko v kočárku. Jakmile se tatínek zastavil, začalo kvíčet a jejich úkryt byl prozrazen. Otec nevěřil, že by ho soused hned druhý den ráno udal, ale stalo se...

Jak soudní řízení probíhalo?

Tatínka propustili, měl štěstí a v těch bagančatech pelášil pěšky hlubokým sněhem zpět domů. Nařízení v této věci příkazovalo, že musí každé chované prase přihlásit do čtrnácti dnů protektorátním úřadům. A otec ho měl doma teprve několik hodin. Kdyby si počkali, už by se vše odvíjelo jinak... Jeden z gestapáků mu při propuštění řekl: „Pane Pětroši, kdyby nebylo toho, že se Češi udávají navzájem, neměli bychom snad ani nic na práci.“

V první květnové dny roku 1945 procházela přes Nové Dvory fronta. Němci ustupovali před útočícími Sověty, vzpomínáte na některé okamžiky z těchto dní?

Střílelo se a v okolí ležely mrtvoly padlých vojáků obou armád. Poté, co byla oblast osvobozena, začalo divoké účtování. Dnes neexistující restauraci Na Záměčku ve frýdeckém lese provozoval nějaký Beigar, Rakušan, který zde v průběhu války pořádal zábavy pro Němce, ale navštěvovali je i Češi. Když ho vedli k místům, kde byly protitankové zákopy, řekl mi tatínek: „Dnes ho vidíš živého naposledy.“ Sovětský voják, který ho zastřelil, padl během přestřelky u Bašky o několik desítek hodin později.

Jakou největší změnou prošly Nové Dvory během vašeho života?

Kdysi tomu tady bylo úplně jinak, stálo zde jen několik chalup rozestých po okolí. Sousédky ale měli k sobě blízko, komunikovali spolu a zajímali se jeden o druhého. První velká změna nastala, když se začaly stavět vojenské bytovky na dnešní ulici Kpt. Nálepky. Později, zejména na přelomu tisíciletí, se rozmohla individuální zástavba rodinných domů a dnes by pamětník starých časů Nové Dvory nepoznal. Z původních obyvatel už tady skoro nikdo nežije a noví obyvatelé se navzájem téměř ani neznají... ■

Ladislavův otec Ignác Pětroš u c. k. vojenské posádky v Krakově

Foto | 2x archiv Ladislava Pětroše

Často míváš pocit, že tě na tvých toulkách cosi provází a oslovuje. Bloudíš světem, díváš se kolem sebe a to, co vidíš, zapisuješ jako do deníku

Vystudoval informatiku na Masarykově univerzitě v Brně a Institut tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, kde dále pokračuje v doktorském studiu. Buduje vizuální identitu Symfonického orchestru ve Frýdku-Místku a je autorem grafické podoby festivalu Sweetsen Fest. Před dvaceti lety spoluzakládal hudební skupinu Downbelow, ve svém volném čase hraje basketbal za tým BK Frýdek-Místek. Řeč je o Lukášu Horkém, jehož výstavu fotografií z mobilního telefonu nazvanou Příběh krajiny je možné až do 29. března navštívit v prostorách frýdeckého zámku.

► Jiří Sachr

Narodil ses v Boskovicích, rodiče pocházejí z Hanušovic a Lysic, jaký je tvůj vztah k Frýdku-Místku, do kterého jste se přistěhovali? Cítíš se zdejší patriotem?

Narodil jsem se sice v Boskovicích, ale skoro celý život jsem prožil ve Frýdku-Místku, absolvoval jsem tady základní školu i gymnázium, ale prázdniny trávil buď v Lysicích poblíž Boskovic, nebo občas v Mohelnici, kde tehdy bydleli mí prarodiče. Často jsem také jezdil k nám na chalupu do Jeseníků. Dá se tedy říct, že jsem celý život doma tak trochu všude. Nicméně Frýdek-Místek mám spojený s dospíváním a formováním osobnosti, s čímž se tak trochu vyrovnávám ve své dlouhodobé fotografické esejí s názvem Moje město. Dokumentaci proměn města se věnuji kontinuálně od roku 2008. Zajímají mě změny, které začínají v rovině nových sociálních a společenských potřeb, pokračují ústupem tradičního průmyslu a pracovních příležitostí a končí proměnami či zánikem industriálních objektů či přeměnou příměstské krajiny. V tomto ohledu jsem patriot, i když své kořeny mám vlastně jinde, mezi kopci Jeseníků a Vysočiny, a práce na tomto souboru slouží jako terapie a pomocník při jejich marném hledání.

Hudebník, grafik, fotograf, ve které poloze se cítíš nejlépe? Jak se tyto činnosti prolínají? A jsou navzájem inspirativní?

Zastávám názor, že nejdůležitější je myšlenka. Pokud máš nosné téma, pak si zvolíš jen vhodný interpretační kanál a je jedno, jestli je to fotka, plakát, nějaký text nebo písnička. Prostě co ti k tomu sedne víc. Je-li dobrý obsah, forma je až druhořadá. K tomu jsem se ale musel dopracovat. Začínající fotografové řeší většinou formu. Ti zkušenější jdou po obsahu a sdělení, což neplatí jen ve fotografii, ale v umění obecně. Toto jsem se snažil vštěpovat svým studentům, když jsem v Brně přednášel fotku a audiovizuální komunikaci. Ve své aktuální tvorbě všechny disciplíny často kombinuji dohromady. Na našem posledním albu Downbelow s názvem Decameron Locis (parafráze na Boccacciův Dekameron) se ke každé skladbě váže konkrétní místo, které jsem přetransformoval do textu. Tak se na desku dostal příběh jeseníckých čarodějnic, řeka Morávka, přehrada Šance nebo třeba textilní továrny Frýdku-Místku. Ke všem místům existují fotky a je to typický příklad toho, jak se hudba, text a fotografie propojují. Vzniklo intermedialní dílo, které daleko přesáhlo primární médium.

Fotograf, grafik a hudebník Lukáš Horký (Jeseníky 2020)

Foto | David Macháček

Jakým způsobem ses dostal k fotografii a jaká témata upřednostňuješ? Máš své vzory mezi současnými fotografy?

Moje cesta k fotografii je docela prozaická. Nikdy jsem nechodil do nějakého fotokroužku a do svých jedenadvaceti let jsem o foták nezaváděl. Zlom nastal, když jsem ve skříni po dědovi našel starou manuální kameru. Založil jsem film a začal experimentovat. Můj první negativ jsem nafotil v Brně, ještě za vysokoškolských studií na informatice. Co se týká vzorů, dřív byly, teď už ne. Snažím se jít svou cestou. Nicméně vliv Institutu tvůrčí fotografie, který jsem vystudoval po Masarykově univerzitě, je u mě znát. Institut je pro mě doslova osudovou školou, která mi

strašně moc dala. Z mých pedagogů se později stali přátelé a kolegové, kteří mě teď více než svými fotkami inspirují svým životem. Naše společné debaty trvají často do časných ranních hodin a někdy vlastně nekončí vůbec. To je to, co mě pohání kupředu. Pokud bych měl ale vypíchnout nějaké jméno, tak se mi vybaví památná věta Jindry Štreita někdy v roce 2008: „Foť všechno kolem sebe. I motivy, které ti přijdou třeba banální. Postupem času nabydou na významu, uvidíš...“ Díky tomu jsem začal dělat dokumentární fotku. A taky trochu díky Jirkovi Hankeovi z Kladna, o kterém teď píše doktorskou práci. Jiří se nebál v roce 2006 vystavit můj první soubor o mentální anorexii

a odstartoval tím moji fotografickou kariéru.

Nakolik svou tvorbu plánuješ, nebo vychází z prožitku náhodného okamžiku?

Téma je většinou plánováno dopředu. Co s toho vznikne, není dílem náhody, ale cíleného směřování. Za vším stojí myšlenka. To, že se to někdy trochu zvrtně, je věc druhá.

V cyklu fotografií „Příběh krajiny“ mi přijde, že upřednostňuješ Vysočinu, ale zejména oblast moravských Sudet v Jeseníkách. Je tomu tak? Na co se mohou těšit návštěvníci tvé současné výstavy v prostorách frýdeckého zámku?

V tomto projektu neupřednostňuji žádná místa. Příběh krajiny jsem začal psát v Jeseníkách v březnu 2017. Myšlenka projektu se ale zrodila mnohem dříve, během studií na Institutu tvůrčí fotografie, když na přednáškách krajinářské fotografie nám pedagog Jan Pohribný často říkal: „Není důležité, jestli v krajině nějakou fotografii uděláš, mnohem důležitější je, že v ní jsi.“ Tahle věta se mi vryla do paměti už tehdy, ale docenil jsem ji vlastně až nedávno, když jsem při svých toulkách krajinou hledal samotu a klid v okolní přírodě. Žádný fotoaparát ani přesný plán, co vyfotíš nebo napíšeš. Žádné úpravy v počítači, jen to, co ti nabízí tvůj mobilní telefon, Instagram a Facebook – prostředky tvého sdělení. Výlet za poznáním sebe sama, odpočinek od těžkých dokumentárních souborů, na kterých dlouhodobě pracuješ. Každodenní starosti necháváš doma a krásu hledáš v obyčejných prožitcích, často kýčových, jak život sám někdy bývá. Stačí jen otevřená mysl a obyčejný mobil. Fotku pak publikuji na sociálních sítích, kde se svými fanoušky často v diskuzích docházíme k závěru, že je na světě docela krásně.

Vloni na podzim jste společně s Jaroslavem Kocincem představili první bod nového projektu „Zmizelé město“. O co jde a jak se bude projekt do budoucna rozrůstat?

Idea projektu vznikla při mých fotografických výletech po Frýdku-Místku, když jsem bloudil ulicemi a prolézal různá zákoutí. Vždycky se sám sebe ptám: Jaká je historie tohoto místa? Co se tady událo nebo třeba komu objekt patřil, kdo tu bydlel? A s Jardou

Lukáš Horký spoluzakládal před dvaceti lety hudební skupinu Downbelow. Na snímku v prostorách bývalé přádelny bratří Neumannů (Slezan 08 ve Frýdku). Foto | David Kopřiva

jsem pak usoudili, že bychom se o nalezené informace mohli podělit s veřejností. Naším záměrem je vytvořit fyzickou síť bodů – cedulí, které budou připomínat pozapomenutou historii Frýdku-Místku. U každého objektu by měl být rovněž krátký popis s odkazem na webovou stránku, kde si může zájemce přečíst podrobné informace. Tato otevřená platforma by se měla postupně rozrůstat o další místa. První zastavení „Zmizelého města“ odkazuje na židovské památky a stojí symbolicky jen pár desítek metrů od místa, kde byla v noci z 13. na 14. června roku 1939 vypálena židovská synagoga. V současné době pracujeme na druhém zastavení, které se bude týkat architekta Jaroslava Čermáka. Všechny podrobné informace jsou na webu www.lukashorky.cz nebo www.zmizelemesto.cz.

Jako grafik buduješ vizuální identitu Symfonického orchestru Frýdek-Místek, čtenáři tě mohou znát také jako dvorního grafika festivalu Sweetsen Fest. Jak daleko je práce na logu letošního ročníku a co bude symbolizovat? Předchozí motivy sochy vykopnutého, holubice, sportovní haly, křížového podchodu, kolotoče hříbek, pomlčky až po plachetnici a loňskou osmdesátku jsou výsledkem

kolektivního hledání identity tvůrce festivalu, nebo jde ryze o tvou autorskou práci?

Myšlenka tematických symbolů se zrodila v roce 2008, když jsem dělal holubice a svítky z Válcoven plechu. Chtěl jsem vytvořit unikátní vizuál se vztahem k městu. Proto jsem se rozhodl, že i každé další logo bude odrážet něco z Frýdku-Místku. Ve výběru symbolu jsem měl vždycky svobodu (až na jednu výjimku), finále pak konzultuji s Petrem Korčem. Pro letošní ročník něco v hlavě mám, ale na finále si musíte ještě počkat.

Hudební skupina Downbelow, ve které hraješ na baskytaru, oslavila 13. prosince koncertem ve frýdeckém Stounu dvacet let své existence. Tušili jste v počátcích souboru, že se někdy dostanete až k tomuto číslu? Jak máte našlápnuto na další dvacítky?

Downbelow vznikli jako studentská kapela. Před dvaceti lety jsme moc nepřemýšleli, kam se chceme dostat. Bavila nás muzika. Díky mé archivační úchylice máme naši kariéru docela dobře zmapovanou. A když jsem pro výroční koncert připravoval video z naší historie, došlo mi, že to byla jedna velká jízda. Nyní jsme trochu zvolnili. Osud nám přihrál kytaristu Petra Kružíka z kapely Priessnitz,

se kterým připravujeme nový materiál. Docela jiný než naše dosavadní tvorba. Moc se těším, až to vypustíme ven.

Co ti život umělce na volné noze dává a je něco, co ti naopak bere?

Svoboda. To je úplně nejvíc, co může člověk mého typu mít. Vybírat si práci, která tě baví, dělat jen na projektech, které mají smysl. Ráno se vzbudit, odjet do Jeseníků hledat zaniklé sudetské vesnice, brázdit zapomenuté stezky podél hranic nebo se jen tak bezúčelně procházet krajinou a přemýšlet o životě, který máme na tomto světě všichni nějak daný a je jen na nás, jak s ním naložíme. Život je pro mě vlastně jedna velká výzva a překážka, které se na cestě zjevují, mě motivují. A paradoxně svoboda i bere. Stírá se hranice mezi prací a odpočinkem. Nejen ve své volné tvorbě, ale i v komerčních zakázkách je u mě nejdůležitější prvotní idea. Realizace je pak už většinou jednoduchá a souvisí s řemeslem. Ale způsob, jak se k tomu „záblesku v hlavě“ dopracovat, je pořád trochu magie. Záleží to jen a jen na tobě. Nemáš nad sebou šéfa, který tě řídí. Kdybych měl práci nalajnovanou někde ve fabrice, bylo by to v tomto ohledu jednodušší, ale asi podstatně nudnější. ■

Týden hokeje přilákal desítky nových zájemců

Už poosmé se sešli trenéři HC Frýdek-Místek, aby připravili akci Pojd' hrát hokej, která se koná pod záštitou Českého hokejového svazu v rámci Týdne hokeje. Jedná se o úspěšnou náborovou akci, která pomáhá získat nové děti pro hokejovou přípravku a jejich rodiče seznamuje s klubem, s hokejem jako sportem i s činností přípravy HC ve Frýdku-Místku.

V pondělí 20. ledna se u vstupu do haly Polárka sešlo k registraci čtyřiačtyřicet nových zájemců o lední hokej. Vedoucí trenér přípravy Pavel Palát je seznámil s tím, jak příprava pracuje, kdy probíhají pravidelné tréninky a jakou výstroj jim klub může zapůjčit. Rodiče se pak v diskusi ptali na obvyklé otázky: Od kolika let hrají děti pravidelnou soutěž a zápasy, kolik přihlášených dětí u hokeje vydrží, jak je to s organizací přípravy, když najednou trénují čtyři ročníky... Ostatní trenéři mezitím připravovali lemovou plochu k následným praktickým ukázkám hokeje a k tomu, aby si každý z nově příchozích mohl vyzkoušet to, na co zatím stačí a co ho baví.

Novinkou letošního ročníku náborové akce byla možnost účastnit se následně pětačtyřicetiminutového tréninku přípravy první třídy. Toho využily hlavně děti, které už měly dřívější zkušenosti s bruslením. ■

Petra Ševčíková z Frýdku-Místku se postarala o nový rekord závodu LH24

Absolutním vítězem devátého ročníku extrémního vytrvalostního závodu LH24 se stal zkušený závodník Tomáš Štverák ze Zubří. Během čtyřiačtyřiceti hodin absolvoval na Lysé hoře třináct a půl okruhů a v nohách měl více než 150 kilometrů. Třidvacetiletý Štverák se tak stal zimním mistrem České republiky v horském maratónu jednotlivců a teprve druhým závodníkem v historii, který se dostal nad hranici třináct kol. Rekord zatím drží Radek Chrobák z roku 2018, který během 24 hodin zvládl absolvovat okruh čtrnáctkrát a v nohách měl neuvěřitelných 160 kilometrů.

Mezi ženami byla nejlepší Petra Ševčíková z Frýdku-Místku, která 11,4 kilometru dlouhý okruh s převýšením 736 metrů zdolala dvanáctkrát, čímž vytvořila nový rekord v ženské kategorii. V absolutním pořadí pak skončila šestá. „Závod byl hodně rychlý, nedalo se odpočinout. Měla jsem dvě krize, jednu po desátém kole, kdy jsem dlouho seděla v depu. Druhá pak přišla v posledním seběhu, to jsem myslela, že už ani nedojdu.

Vítězná Petra Ševčíková z Frýdku-Místku na stupních vítězů

Foto | Lukáš Podolák

Samozřejmě jsem moc spokojená,“ řekla v cíli Petra Ševčíková.

Štafetový závod dvojic ovládli Stanislav Najvert a Petr Žákovský. Nejstarším účastníkem letošního ročníku byl třiasedmdesátiletý Emil Trombik z Českého Těšína, který absolvoval sedm závodních okruhů, tedy přes 80 km.

Letošní ročník absolvovali závodníci v proměnlivém počasí. Hned na úvod na ně čekal nejděší okruh, který startuje od pily na Ostravici, ty další pak na Lysou horu vedou ze Sepetné. V první polovině závodu byla spodní část

trasy bez sněhu a se stoupající výškou si museli poradit s nebezpečným náledím a udusaným sněhem. Ve druhé části je na Lysé hoře doprovázelo trvalé sněžení. „Na to, jaké byly podmínky, šlo o celkem poklidný závod,“ řekl Pavel Masopust z Horské služby Beskydy.

K nejvážnějšímu úrazu v terénu vyjžděli záchranáři před půlnocí, kdy jedna ze závodnic spadla obličejem na zem a utrpěla naraženinu. Celkem zdravotníci ošetřili patnáct závodníků, nejčastěji to byly výrony kotníků. ■

„Smajlíci“ úspěšně reprezentovali náš kraj v Praze

Pražský Hurricane Factory hostil účastníky Czech Open 2020 – 7. otevřeného mistrovství ČR v indoor skydivingu. V pěti disciplínách se představilo pětácti týmů složených ze stovky závodníků z devíti zemí.

Moravskoslezský kraj reprezentoval juniorský tým Aeroklubu Frýdlant n. O. „Smajlíci“ ve složení Aneta Pařízková, Pavla Mlýnková, Selma Ledník a Kryštof Mlýnek. V disciplíně FS 4 (Formation Skydiving 4-Way)

v kategorii Rookie získali dvě zlaté medaile, jednu za vítězství v Czech Open 2020 a jednu jako vítězové mistrovství ČR. Tým absolvoval celkem deset soutěžních

kol, v každém z nich si vylosoval tři různé tvary ve formaci, které prováděl za sebou v pracovním čase pětácti sekund. V deseti kolech „Smajlíci“ získali 62 bodů.

Létání ve větrném tunelu (Indoor Skydiving) je moderní parašutistickou sportovní disciplínou. Tomuto sportovnímu odvětví se mohou vrcholově věnovat už děti od sedmi let, které po dovršení patnácti let mají možnost plynule přejít k dalším sportovním parašutistickým disciplínám. ■

KAM VYRAZIT FANDIT?

FOTBAL – příprava, stadion Stovky

25. 2., 17:30 MFK Frýdek-Místek – FK SK Polanka

29. 2., 14:30 MFK Frýdek-Místek – TJ Skačice

LEDNÍ HOKEJ - Chance liga, hala Polárka

9. 2., 17:00 HC Frýdek-Místek – HC Dukla Jihlava

11. 2., 18:00 HC Frýdek-Místek – SK Kadaň

12. 2., 18:00 HC Frýdek-Místek – SK Kadaň

15. 2., 17:00 HC Frýdek-Místek – SK Horácká Slavia Třebíč

29. 2., 17:00 HC Frýdek-Místek – LHK Jestřábi Prostějov

7. 3., 17:00 HC Frýdek-Místek – HC Benátky nad Jizerou

HÁZENÁ - STRABAG RAIL extraliga mužů, hala SŠED

22. 2., 17:00 Pepino SKP Frýdek-Místek – TJ Cement Hranice

7. 3., 18:00 Pepino SKP Frýdek-Místek – HK FCC Město Lovosice

VOLEJBAL - UNIQA extraliga mužů, ZŠ Pionýrů 400

8. 2., 17:00 Black Volley Beskydy – VK Ostrava

29. 2., 17:00 Black Volley Beskydy – Fatra Zlín

26. 2., 17:00 TJ Sokol Frýdek-Místek – VK Královo Pole

7. 3., 17:00 TJ Sokol Frýdek-Místek – VK Šelmy Brno

Nové školní dílny nabídnou studentům špičkové zázemí

V těchto dnech začala stavba nových supermoderních dílen pro obě střediska Střední odborné školy ve Frýdku-Místku. Jedná se o zatím největší jednorázovou investici do středního školství v historii Moravskoslezského kraje, který veškeré náklady na výstavbu dvou budov uhradí ze svého rozpočtu. Na to, jak probíhaly přípravy a co všechno realizaci předcházelo, jsme se zeptali Eduarda Boščíka, který je ve škole zástupcem ředitele pro praktické vyučování.

Jaký je celkový rozpočet obou staveb a kdy v dílnách začne praktická výuka?

Jedná se o částku 183 milionů korun na stavební práce a 63 milionů bude stát vybavení dílen. Pokud půjde vše podle plánů, praktická výuka začne ve školním roce 2021/22.

Od počátku jste se účastnil všech jednání a příprav, kolik času uplynulo od prvotní myšlenky až po současnou realizaci?

Před deseti lety byl ředitelem naší školy jmenován Pavel Řezníček. Poté, co se seznámil s dosavadním stavem dílen, začal hledat možnosti, jak zlepšit podmínky pro praktické vyučování automobilních a strojírenských oborů. V úvahu přicházela rekonstrukce stávajících dílen, využití volných výrobních hal podniků v blízkosti školy nebo prostoru bývalé střední školy na Potoční ulici ve Frýdku. Všechny tyto varianty se ale ukázaly jako nevyhovující.

Až po mnoha jednáních bylo před pěti lety na krajském úřadu rozhodnuto, že nejlepším řešením bude výstavba nových dílen na pozemcích školy, a následně krajské zastupitelstvo schválilo jejich financování. Pak už v rychlém sledu následovalo vyhlášení výběrového řízení na dodavatele projektové dokumentace, příprava pozemku pro stavbu a 28. ledna 2020 byla výstavba oficiálně zahájena. Smutné na celé věci je, že se Pavel Řezníček tohoto okamžiku nedožil. Za jeho úsilí

Vizualizace budoucí podoby moderního areálu školy a dílen Na Hrázi v Místku

Foto | archiv SOŠ FM

a prosazení staveb mu patří velké díky.

Objevily se v průběhu jednání nějaké problémy, které bylo třeba řešit?

Problémů bylo hned několik. Přesvědčit zřizovatele školy o potřebnosti výstavby nových dílen v období, kdy docházelo k výraznému poklesu studentů na všech středních školách. Dalším problémem, který nás výrazně zpomalil, byl proces změny užívání pozemků školy v rámci územního plánování. Velmi složitá byla také samotná příprava podkladů pro projektovou dokumentaci

- stanovení kapacity a vybavenosti v závislosti na stávajících a budoucích potřebách, a přitom dodržet stanový rozpočet.

Jaký přínos pro školu od nových dílen očekáváte?

Tím největším bude zvýšení úrovně vzdělávání strojírenských a automobilních oborů. Současně očekáváme zatraktivnění zájmu o tyto obory. U automobilních oborů nově rozšíříme výuku o opravy nákladních vozidel a povrchové úpravy vozidel. Na vysoké úrovni budou vybaveny dílny pro autoelektrikáře včetně laboratoří. U strojírenských oborů se mohou budoucí studenti těšit na špičkově vybavenou svařovnu, kovárnu, zámečnickou dílnu a obráběcí dílny s CNC stroji.

Z kterých oborů si zájemci o studium mohou vybrat? Neuvažuje se v souvislosti se zázemím nových dílen o jejich rozšíření?

Naše škola nabízí učební i maturitní obory se zaměřením na strojírenství, dopravu, zemědělství, lesnictví a zahradnictví.

V současnosti neuvažujeme o rozšíření oborů, pouze o rozšíření specializace u strojírenských a dopravních oborů. Myslíme také na zemědělské obory. Vloni jsme se stali Centrem odborné přípravy pro zemědělské obory a v průběhu několika let v naší škole obnovíme veškerou zemědělskou techniku. ■

INZERCE

Hypermarket Tesco Frýdek-Místek přijme nové kolegy na pozici:

Pekař/ka mzda až 23 200 Kč

Pro pracovní poměry nabízíme mnoho benefitů, např. 10% slevu na nákupy v síti obchodů Tesco, elektronické stravenky v hodnotě 80 Kč a další.

Více na tesco-stores.jobs.cz.

+420 724 744 566

TESCO

DIVADLA

Kino Vlast

12., 13. a 20. 2., 18:30 **Vraždy v Orientu**

Na motivy detektivního románu A. Christie. Uvádí: Těšínské divadlo.

16. 2., 15:00 **Vojta a strašidla**

Pohádka o velké odvaze, hodných strašidlech a o tom, že ne vše, co se děje, musí hrůzu nahánět. Uvádí: Divadlo Elf.

17. 2., 19:00 **Vězeň na Druhé Avenue**

Úspěšná divadelní hra amerického dramatika N. Simona. Uvádí: Umělecká agentura Harlekýn.

19. 2., 19:00 **Kdo je pan Schmitt?**

Příběh, který obestírá až kafrská atmosféra, vypráví o manželském páru Bélirových, který se najednou přestane cítit ve své kůži. Uvádí: Divadlo Mír.

23. 2., 15:00 **Pohádka o kašpárkovi a ježibabě**

Pohádka s písničkami a soutěží pro děti od 3 let. Uvádí: Divadlo Křesadlo.

29. 2., 19:00 **Šťastný vyvolený**

Hořká komedie o lásce ve stínu nenávisti. Uvádí: Divadlo Verze.

Divadelní klub D.N.A.

9. 2., 19:00 **Charleyova teta**

Veselohra o třech dějstvích. Uvádí: Doberská SODA.

22. 2., 19:00 **Když se zhasne**

Hořká partnerská komedie - může to potkat každého z nás. Uvádí: Místecké divadlo PROZATÍM.

OC FRÝDA

8. 2., 14:00 **Vodnická škola**

Neobvyklé divadelní představení, ve kterém se ocitnete ve vyučování opravdové školy a stanete se spolužáky dvou vodníků. Dušičková a Puškověcký nejsou žádní premiáři a budou potřebovat vaši pomoc. Představení bylo oceněno za scénář na festivalu MINITEÁTRO Havířov 2009. Uvádí: Hudebně-divadelní skupina Rybníkáři.

22. 2., 14:00 **Do lesa se Strašfuňákem a Funilkou**

Strašfuňák a Funilka divoká příroda nevydělá. Poradí si se stopami, táborákem i přespáním pod širým nebem. Ukážou dětem, jak být správným zálesákem a milovníkem přírody. Uvádí: Divadlo Loutkový svět.

Čtyřlístek, divadlo Na Slezské

8. 2., 15:00 **Příhody medvídky Ťupínka I.**

Loutková pohádka vypráví první příhody malého medvídky a jeho tatínka medvěda, lišky i malého pejška. Hraje: DUO F-M.

8. a 14. 2., 18:00 **HURÁ, přijede strýček!!!**

Obnovená premiéra divácky nejoblíbenější frašky, která pojednává o nečekané návštěvě v rodině, kde rozhodně žádnou návštěvu nečekají.

Hraje: Divadlo Šmíry.

15. 2., 15:00 **Čert vem anděla**

Veselá činoherní pohádka o tom, že i čertovští rodiče to nemají se svou dcerou na dvádání jednoduché. Hraje: Divadlo Prozatím F-M.

29. 2., 15:00 **Dlouhý, Široký a Bystrozraký**

Pohádka o kamarádech, kteří přemůžou zlého čaroděje a vysvobodí princeznu. Hraje: KuKo.

Frýdlant n. O., kulturní centrum

20. 2., 19:00 **Drcí loktem o kredenc**

Retrokomedie z prostředí socialistického mlékárenského závodu vypráví o plnění výrobního plánu, hygieně na pracovišti a jednom osudovém drcnutí v kanceláři. Hrají členové amatérského divadla Chaos z Val. Bystřice.

5. 3., 19:00 **Vysavač**

B. Klepl v jedinečné komediální one man show o zamilovaném uklízeči z nákupního centra. Romantická komedie plná vtipných eskapád, neuvěřitelných hrdinských kousků, trapných nárazů na drčku a snění.

KINA

Kino Vlast

10. 2., 17:00 **Birds of Prey**

10. 2., 19:00 **Sbohem, synu**

11. 2., 17:00 **Příliš osobní známost**

11. 2., 19:00 **Pěkně tučná sebeláska**

12. 2., 10:00 **Poslední aristokratka**

14. 2., 17:00 **Modelář**

14. 2., 19:00 **Birds of Prey**

14. 2., 21:00 **Chlap na střídačku**

15. 2., 15:00 **Pat a Mat: Kutilské trampoty**

15. 2., 17:00 **Příliš osobní známost**

15. 2., 19:00 **Chlap na střídačku**

15. 2., 21:00 **Judy**

16. 2., 10:00 **Chlap na střídačku**

16. 2., 17:00 **Tlapková patrola: Vždy ve střehu**

16. 2., 19:00 **Judy**

18. 2., 17:00 **Attila**

18. 2., 19:00 **Psi nenosí kalhoty**

19. 2., 10:00 **Zábava, zábava**

22. 2., 15:00 **Jumanji: Další level**

24. 2., 19:00 **Chvění**

25. 2., 19:00 **Král Petr I.**

26. 2., 10:00 **Vlastníci**

Další program na www.kulturafr.cz

Kino Kafé

13. 2., 15:00 **Parazit**

29. 2., 15:00 **Pavarotti**

VÝSTAVY

Kino Vlast

do 29. 2. **Radek Jaroš: Koruna Himálaje**

Muzeum Beskyd

do 1. 3. **Jedu v jedu**

Návštěvníci uvidí jedovaté rostliny, živočichy a houby, dozvědí se o různých druzích jedů, jejich působení na člověka nebo o využití v dějinách lidstva.

do 8. 3. **Fenomén Merkur**

Legendární stavebnice Merkur se už téměř 100 let vyrábí na stále stejném místě, v Polici nad Metují. Historii této fenomenální hračky pro malé i velké prostřednictvím jedné části velké sbírky J. Mládky představí výstava Fenomén Merkur.

do 29. 3. **Lukáš Horký: Příběh krajiny**

Autor se věnuje dlouhodobým dokumentárním projektům. Od roku 2008 systematicky fotografoje proměny Frýdku-Místku.

Národní dům

do 29. 2. **Jiří Zavřel: Bileámová oslice**

Přes elementární tvary k počátkům civilizace. Autor se ve své tvorbě zaměřuje na reálné scénérie a motivy, ve kterých hledá skryté symboly.

Kavárna & Pražírna, U Staré pošty 53

do 29. 2. **Olga Szymanská: Psáno kamenem**

Výstava fotografií a poezie v prostorách bývalého poštovního úřadu v Místku. Vernisáž 13. 2. od 18 hodin.

KONCERTY

Hudební klub Stoun

8. 2., 21:00 **Jelen**

15. 2., 21:00 **Dorian & Psycho Rhyme**

21. 2., 21:00 **No!se – Hallucinator**

Také v letošním roce akreditované kurzy zdarma

Po předchozí výborné spolupráci s Moravskoslezským krajem realizuje Etická výchova, o.p.s., i ve školním roce 2019/20 akreditované kurzy ZDARMA v rámci návazného projektu „EtV zlepšuje sociální klima škol v MSK III.“, jenž je podpořen částkou 307 000 Kč.

Je to v pořadí už třetí projekt věnovaný praktickému využití osobnostně sociální výchovy v rámci aktivit školy vhodných pro rozvoj a podporu klimatu školy, budování vztahů mezi žáky, pedagogy a širokou veřejností, asertivní techniky, zvládání emocí, stresu, využití moderních metod a forem práce s žáky, ať už zapojením formativního hodnocení, nebo zvládání rozdílných potřeb žáků během vyučovacího procesu.

V roce 2019 se uskutečnilo v rámci projektu „EtV zlepšuje sociální klima škol v MSK III.“ 11 kurzů v rozsahu 4, 8 a 40 vyučovacích hodin, kterých se účastnilo celkem 242 osob z celého kraje.

Další nabídka kurzů a možnost zapojení škol i jednotlivců na:

<http://evops.cz/40-hod-kurz-zdarma-ramci-msk/>.

Kontakt:

Jaroslava Foldynová

tel.: 723 310 075, e-mail: jaroslava.foldynova@etickavychova.cz

Máte ve své rodině nebo okolí pamětníky zajímavých událostí? Jejich životní příběh rádi zveřejníme v našem časopise.

Napište nám na adresu redakce nebo na e-mail: redakce@fmpatriot.cz

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

S. K. Neumanna 1641

738 01 Frýdek-Místek

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT distribuuje Česká distribuční, a. s.
V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamační oddělení společnosti:
tel.: 800 888 558 nebo e-mail: info@distribucni.cz.
Vždy uveďte kompletní adresu.

22. 2., 21:00 **Acoustic Irish & Marian 333**28. 2., 21:00 **Gaia Messiah****ZUŠ**12. 2., 19:00 **Sax & Piano Duo**

Účinkují: L. M. Vlková – klavír, R. Fojtíček – saxofon.

20. 2., 19:00 **Koncert ZUŠ**

Koncert v současnosti nejlepších žáků ZUŠ.

Kino P. Bezruč19. 2., 19:00 **Pavel Šporcl a Gipsy Way****Ensemble „GIPSY FIRE 2020“**

Jako host vystoupí vynikající hráč na akordeon V. Szabó, jenž patří k evropské interpretační špičce.

Divadelní klub D.N.A.20. 2., 19:00 **Noční směna Milana Štastného****Národní dům**24. 2., 19:00 **Baborák Ensemble**

Účinkují: D. Karvay – housle, M. Bačová – housle, K. Untermüller – viola, H. Baboráková – violoncello, R. Baborák – horn.

3. 3., 19:00 **Jiří Vodička a Camerata Janáček**

Spojení sólového houslisty a komorního orchestru ostravské filharmonie Camerata Janáček umožnilo vznik úžasného koncertního zážitku.

OSTATNÍ**Frýdecký zámek**13. 2., 16:30 **Zítřejší kino**

Přednáška a doprovodná prezentace přibliží historii městských kin, do-

bové reklamy, zapomenuté filmy a také ukázky z tvorby amatérských kinooperatérů. Doplněno studijní výstavou.

20. 2., 16:30 **Beskydy známé, neznámé**

Pomyslné putování po Beskydech prostřednictvím historických fotografií a pohlednic, např. Gruň, Bílý Kříž, Prašivá, Ropička, Javorový, Palkovické hůrky a další. Doplněno studijní výstavou.

27. 2., 16:30 **Čundrování se dřevem**

Přednáška doplněná archeologickými nálezy představí historii plavení dřeva v beskydské oblasti, vodní nádrže – klauzy, v povodí řeky Morávky, Ostravice a Olše, zaniklá uhlská, plavební kanály a náhony na výrobní objekty, zaniklé sklárny a železářny.

5. 3., 16:30 **Opavsko, Krnovsko a Zlatohorsko**

Vlastivědná přednáška – procházka Krnovem, galerie pod širým nebem ve Vraclávkou, na zámku v Hoštálkovech, zámek Linhartovy, Město Albrechtice, úzkorozchodnou železnici do Osoblahy, kalvárie v Hradci nad Moravicí, cestou do Skřipova a další.

Národní dům

13. a 27. 2., 6. 3.

Divadelní škola**Knihovna F-M, pobočka Hlavní třída**11. 2., 17:30 **Most krajiny Olgy Szymanské**

Literární pořad.

14. 2., 16:30 **Střeva a faktory zánětu**

Přednáška M. Beitlové.

Knihovna F-M, Ústř. knihovna Frýdek13. 2., 18:00 **Skrytý význam nemoci**

O psychosomatické přednáší D. Španihelová.

2. 3. **Portréty...2in1**

Výstava obrazů P. Svobody, ochutnávka portrétů v netradiční podobě, které mají připomínat jak díla slavných mistrů, tak tradiční afroamerický folklór.

Náměstí Svobody15. 2. **Masopust**

Průvod plný masek, tematické soutěže, divadélka pro děti a masopustní tradice, jako je souzení kozla či vynášení prasátek. K pobavení přispějí kejklíři, komedianti, flašinetář či masopustní kapela.

Lidový dům9. 2., 15:00 **Dětský karneval**13. 2., 17:00 **Ohromující síla mysli**

Prožitkový večer s M. Vojáčkem.

19. 2., 9:00 **Karneval pro zdravotně postižené**22. 2., 19:00 **Pochovávaní basy – Masopustní veselí****Frýdlant n. O., kulturní centrum**13. 2., 17:30 **Expediční kamera 2020**

Filmový festival, který přináší do kin ty nejlepší cestovatelské a dobrodružné filmy z mezinárodní i domácí produkce.

16. 2., 15:00 **Karneval pro děti**20. 2., 18:00 **2700 km Thajskem**

Cestopisná přednáška J. Kráčalíka.

Hodoňovice, hostinec U Čendy22. 2., 13:00 **Hodoňovický masopust**

Tradiční masopustní veselí a taneční zábava – průvod vesnicí, pochování basy před hostincem, soubor Valašský vojvoda.

Vyšní Lhoty, chata Prašivá7. 3., 18:00 **Dunajská brusle****– cyklostezka pro každého**

Promítá a beseduje chatař a cyklocestovatel M. Stiller.

INZERCE

Víte, že...**...díky Portálu pacienta se na vyšetření můžete objednat online a ušetřit si spoustu času?****...vám Portál pacienta umožní vzdálený přístup k vlastním zdravotním záznamům?****Více na e-health.msk.cz.****Moderní, rychlá a efektivní péče o zdraví**

FMP-1570/02

mojeplazma

HLEDÁME DÁRCE KREVŇÍ PLAZMY

FINANČNÍ NÁHRADA AŽ 1 200 Kč* MĚSÍČNĚ

Pobočky **Ostrava, Český Těšín a Frýdek Místek**

www.mojeplazma.cz

* Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nezvinná osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelné, hospodárné a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

FMP-1610/03

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Ulice Jiřího Trnky

Ulice v Místku, uvnitř bloku tvořeného panelovými domy, parkovišti a prodejnou supermarketu, je pojmenována po významném ilustrátorovi, spisovateli, sochaři, loutkáři a režisérovi Jiřím Trnkovi. Jeden ze zakladatelů českého

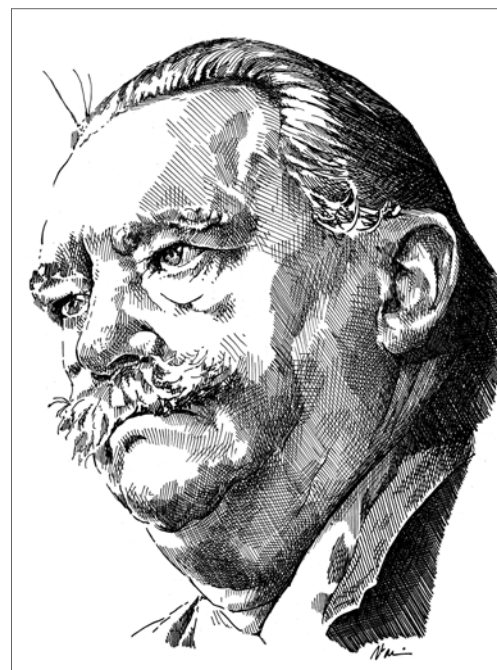
animovaného filmu se narodil 24. února 1912 v Plzni. Zde vystudoval umělecko-průmyslovou školu. Díky rodinnému prostředí si oblíbil loutky a loutková divadla, což ho přivedlo ke spolupráci s plzeňským Divadlem Spejbla a Hurvínka, které založil Josef Skupa. Sám pak v Praze v Rokoku provozoval vlastní „Dřevěné divadlo“. Je tvůrcem a režisérem do dnešní doby

oblíbených loutkových filmů: Staré pověsti české, Dobrý voják Švejk, Sen noci svatojánské, Princ Bajaja. Po 2. světové válce spoluzakládal studio Bratři v triku. Ilustroval pohádky Františka Hrubína, Broučky Jana Krafíata, Fimfárum Jana Wericha. Napsal knihu Zahradu, kterou si také ilustroval. V roce 1963 byl jmenován národním umělcem, v roce 1968 dostal jako první český ilustrátor Cenu Hanse Christiana Andersena. Zemřel v Praze

v prosinci roku 1969, pochován je na hřbitově v Plzni.

Na konci loňského roku, kdy uplynulo padesát let od úmrtí této

osobnosti, byl uveden do distribuce dokumentární film francouzského režiséra J. Forgeše: Jiří Trnka Nalezený. ■

Jiří Trnka

Kresba | Miroslav Vornáčka, www.vendyatelier.cz

Jiří Trnka: Zima, z kolekce dopisnic: Tři postavy na cestě.

INZERCE

**MÓDA
PROSTĚJOV**

**VYHRAJ
ŠKODA
FABIA !!!**

OBLEK JIŽ OD 399,- Kč / VŠECHNY KABÁTY -20%

Každý zákazník, který do 29. 2. 2020 zakoupí v prodejně Móda Prostějov oblek, pánský nebo dámský kabát, vyplní soutěžní kupón a ten spolu s kopií pokladní účtenky vhodí do slosovacího boxu v dané prodejně, má šanci vyhrát automobil ŠKODA FABIA nebo 100 x 30 Kč paliva na BENZINĚ. Pravidla soutěže na www.modaprostejov.cz

KDE? FRÝDEK-MÍSTEK, Ostravská 1551
50 m od zastávky MHD Ostravská

FMP-1631/01

558 111 111

C2NET

**spolehlivý chytrá
INTERNET TELEVIZE**

www.c2net.cz

FMP-1631/01

POMŮCKA: EA, ES	KOPEC SLÁMY	ZELENINOVÝ POKRM		DOMÁCÍ ÚKOL ZKR.	KLADNÉ ELEKTRODY		TITUL DOKTORA ZKR.	OZNAČENÍ MOUKY	INICIÁLY HERCE VOJTKA	ZVUK TROUBENÍ TRUBKY	INICIÁLY HERCE VAŠUTA	OXID URANATÝ	NÁRODNÍ DIVADLO BRNO ZKR.	POZORNOST		VÝČPĚT	SLADKO-VODNÍ RYBY	MUŽSKÉ JMÉNO ZDROB.
INICIÁLY HOKEJ. TRENERA LENERA			ANO RUSKY			NĚMECKÉ MĚSTO									OPAK DOBRA			
INICIÁLY ZÁVODNÍKA ENGEHO			1. DÍL TAJENKY												PLÉST VĚNCE			
			DRUH TRÁVY												NETEČNÝ PLYN			
O CO SLOVENSKY				OBCHODNÍ DŮM ZKR.			FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT měsíčník do každé poštovní schránky					ZBROJ						
DOBYTČE				MAKETA									ÚKON VE FOTBALE	MRAVO-KÁRCE				
	STYL	ZPŮSOB										ODVĚTVÍ					MÍSTO V DIVADLE	TENTO DEN
		ČÁST OCEÁNU										ANIMOVANÝ KAČER ???						
PŘÍMĚŘÍ					SVAZEK ROSTLIN	INICIÁLY SPISO-VATELE OLBRACHTA						V POŘÁDKU HOVOR.						
HLTATI							DODATEK V DOPISE ZKR.	PRIMÁT	INICIÁLY HERCE LIPSKEHO	SUMERSKÝ BŮH VOD	ŽLUTOHNĚ-DĚ BARVIVO				ZVUK URČITĚ VÝŠKY			
											INIC. ZPĚV. VANKOVÉ				INIC. BÝV. POL. RAŠINA			
KŮŇ KNIŽNĚ			2. DÍL TAJENKY													SPOJKA		
CHEM. ZN. HELIA			AKCIOVÁ SPOLEČ-NOST ZKR.			JEZ						DRUH ZELENINY				TO NĚMECKY		

www.ocfryda.cz

Tajenku křížovky **se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování)** zašlete na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 24. února**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč na nákup v OC Frýda získávají:** Radka Polomská, Vlasta Onderková a Věra Barcalová z Frýdku-Místku. Ceny výhercům doručíme.

INZERCE

SLAVTE S NÁMI A VYUŽIJTE AKČNÍ ZVÝHODNĚNÍ AŽ 62 000 Kč

Vyberte si model **ŠKODA KAROQ 125 let**. Edice 125 let přidává vyhřívaný volant a paket Family, LED hlavní světlomety s funkcí adaptivního svícení a výsuvnými ostřikovači světlometů, LED přední mlhové světlomety s přisvětlováním při odbočování (Corner) nebo signalizaci vzdálenosti při parkování vpředu a vzadu.

125 LET

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTODRUŽSTVO, Beskydská 704, 738 01 Frýdek – Místek

Tel.: 558 665 227

AUTODRUŽSTVO, Brandlova 5, Ostrava – Centrum

Tel.: 602 188 589, 724 221 776

AUTODRUŽSTVO, Hlučinská 60, Ostrava – Přívoz

Tel.: 724 173 860, 606 634 419

AUTODRUŽSTVO, Frýdecká 12, Český Těšín

Tel.: 730 588 216 558 746 716

www.ado-autodruzstvo.cz

ADO Autodružstvo

ŠKODA KAROQ

již za 555 900 Kč včetně DPH

se zvýhodněním až
62 000 Kč

= Výkupní bonus
30 000 Kč

+ Produktový bonus
32 000 Kč

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu
ŠKODA KAROQ: 4,3–5,3 l/100 km, 114–138 g/km

Ilustrativní fotografie

SBĚRNÉ DVORY S.R.O.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPIR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno	tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov	tel.: 558 655 075, 602 510 018 fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk	tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O.	tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

Poptejte nová okna se zimní slevou

Pořídte si opravdu česká okna
se zárukou 7 let za výhodné zimní ceny.

Akce platí do 29. 2. 2020

Obchodní kanceláře ve vašem regionu:

Ostrava	ostrava@pramos.cz , 775 591 346
Opava	opava@pramos.cz , 775 591 357
Nový Jičín	novyjin@pramos.cz , 775 591 361

800 100 111, více na www.pramos.cz

**OPRAVDU
ČESKÁ OKNA**

PRAMOS

mojeplazma

DAROVAT KREVŇÍ PLAZMU ZNAMENÁ ZACHRÁNIT LIDSKÝ ŽIVOT

Transfúze krve či jejích složek je zapotřebí nejen při úrazech a operacích, ale také při léčbě závažných onemocnění jako je leukémie, krvácivé poruchy nebo onemocnění jater či ledvin. Krevní plazma totiž slouží jako výchozí surovina pro výrobu celé řady léků zachraňujících lidské životy, které jiným způsobem vyrobit nelze. Jejich spotřeba navíc každým rokem stoupá a dnes jsou tisíce nemocných lidí závislých na vaší pomoci. Plazma tvoří něco málo přes polovinu lidské krve a sama je z 90 % tvořena vodou. Proteiny v plazmě léčí šokové stavy, popáleniny, primární imunitní nedostatečnost, poruchy srážlivosti krve a mnoho dalších vážných nemocí.

Bezpečný a efektivní odběr lidské krevní plazmy k dalšímu zpracování (frakcionaci) provádí společnost UNICAPlasma Morava – Moje plazma.

Rozhodli jste se darovat krevní plazmu?

Každý dárce prochází před darováním plazmy základním vyšetřením, při kterém se mu měří krevní tlak, tep a tělesná teplota. Před prvním darováním je vyšetření důkladnější.

Více informací o tom, jak darovat krevní plazmu najdete na:
WWW.MOJEPLAZMA.CZ

Vaše krevní plazma může pomáhat až po druhém odběru

Až po opakovaném negativním vyšetření, tedy při druhém odběru, při kterém se také ve vzorku neprokáže vira, putuje vaše plazma do frakcionačního závodu. Je tedy třeba provést minimálně dva odběry plazmy od jednoho dárce, aby bylo možné vyloučit možnost nákazu a postoupit plazmu k dalšímu zpracování.

Benefity darování krevní plazmy

Můžete také využít možnosti kompenzace svých nákladů spojených s darováním (ve výši až 600 Kč* za odběr). V našem centru je také možné darovat krevní plazmu bezpříspěvkově. Uplatnit zákonné benefity v podobě uvolnění ze zaměstnání s náhradou mzdy a snížení daňového základu o 3 000 Kč za každý úspěšný odběr.

Po odběru můžete odpočívat v příjemném prostředí s dobrou knihou, časopisem, připojení k Wi-Fi je pro dárce bezplatné. Zdarma máte k dispozici i drobné občerstvení.

ČESKÝ TĚŠÍN

MojePlazma
Nádražní 41
737 01 Český Těšín
tel.: 558 871 001
tesin@mojeplazma.cz

OSTRAVA

MojePlazma
Horní 266/73
700 30 Ostrava
tel.: 592 750 440
darovat@mojeplazma.cz

FRÝDEK-MÍSTEK

MojePlazma
8. pěšího pluku 85
738 01 Frýdek-Místek
tel.: 734 128 230
mistek@mojeplazma.cz

*Za předpokladu pravidelného dárce v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.